

Честита Първа пролет!

трибуна

arsenal® 10

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 6-7

Журналистът:

Милони стъпала към Бога

22 март 2019 г. • година VIII • брой 204

СЛЕД IDEX 2019:

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

„АРСЕНАЛ“ Е ФАКТОР В РАЗВИТИЕТО НА ПРОДУКТИ

Успешно. С голям интерес към специализирания щанд на фирмата. И с посещения от много потенциални партньори и ВИП делегации.

Така обобщено изглежда първото и традиционно участие на „Арсенал“ АД в тазгодишното, 11-то поред, Световно изложение за отбранителна индустрия IDEX 2019, домакинствано от Абу Даби – Обединени арабски емирства.

„Арсенал“ е участник в това изложение от самото му начало - през 1999 година, където среща си дават най-големите и водещи в света фирми от отбранителната индустрия.

По време на 5-те дни на Световното изложение щандът на дружеството, разположен на едно от най-добрите като локация места в изложбения център, е посетен от много партньори на фирмата от Европа, Азия, Близкия Изток и Африка.

Специални гости на щанда на „Арсенал“ бяха и зам.-министърът на отбраната на Република България Анато-

лий Величков и българският посланик в ОАЕ Богдан Коларов, каза за „Трибуна Арсенал“ Христо Ибушев, Изпълнителен директор на търговското дружество „Арсенал 2000“.

По думите му, „сравнявайки нашата продукция и тяхната, както и проявения интерес, виждаме, че вече „Арсенал“ е фактор в

развитието на продукти и много от другите фирми се опитват да копират нас.

Това ни поставя на солидна основа за развитието на пазарите и взаимовръзките с нашите партньори“.

В тазгодишното издание на изложението, известно сред изложителите и като „тежката артилерия“ в бранша, са участвали 1235

фирми-изложителки от 57 страни. Общата изложбена площ на IDEX 2019 е 133 декара.

Форумът, съпроводен и от научна конференция, е посетен специално от над 1 300 оръжейни специалисти и експерти по отбраната от цял свят.

На 57 кв. метра изложбена площ павилионът на „Арсенал“ - Казанлък показа

цялата продуктова листа на фирмата и най-новите изделия.

Световното изложение в Абу Даби е под патронажа на Негово Височество Шейх Халиф бин Зайед ал Нахян, председател на въоръжените сили на ОАЕ.

Следващото издание на IDEX е през 2021 година.

„Трибуна Арсенал“

НОВИ ИНЖЕНЕРИ В „АРСЕНАЛ“

Седем арсеналци, защитили магистърска степен „Машинен инженер“ към Технически университет – София, филиал Пловдив, получиха

университет – София доц. д-р инж. Пепю Йорданов. Средният общ успех на защитата на дипломите е над много добър 5, а защитилите с отличен 6 по-

сн. Юлия Младенова

ZAKAZANLAK.BG

своите дипломи на тържествена церемония във фирмата.

Те бяха връчени от декана на Факултет „Машиностроене и уредостроене“ в Пловдивския филиал на Технически

университет, филиал Пловдив.

Продължава на стр. 5

С БЛАГОДАРНОСТ!

48 години достоен труд и всеотдайност в името на марката „Арсенал“ записва в трудовата си биография Тинко Вълев Папурски, работник на Завод 6 в „Арсенал“, цех 149.

На 8-ми март в цеха, чийто член е Тинко, имаше двоен повод за празник: този на жената, и на колежата Тинко, който отпразнува пореден

рожден ден и годишнина за пенсия.

Потомствен арсеналец, с родители, които също са били част от колектива на фирмата, Тинко започва работа в тогавашния завод „Фридрих Енгелс“ едва на 16 години, през 1971 година.

За своите 48 години в дружеството той не сменя нито завода, нито цеха. Първоначално работи като товаро-разтоварач, но поради здравословни причини преди две години е преместен на нова работа.

Продължава на стр. 4

сн. М. Маденджиян

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.
Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков, Невена Атанасова.
Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

Стайко Христов:

ЛИЧНИТЕ ДАННИ НА АРСЕНАЛЦИ СА В СИГУРНИ РЪЦЕ

Стайко Христов е дипломат от кариерата с ранг пълномощен министър. Родом е от Варненско. Завършва „Разузнаване“ във Висшето военно училище във Велико Търново през 1973 г. с перфектен турски език. Има два мандата назначения в чужбина – Белград, бивша Югославия, като помощник военен аташе, и в Анкара – военен и военноморски аташе, резидент на разузнаването. През 2003 г., след промяна в Закона за въоръжените сили, е приведен в резерва с чин полковник. Започва работа в Държавната комисия по сигурността на информацията – ДКСИ. С приемането на България в НАТО Стайко Христов заминава за пет години в Главната квартира в Брюксел. Има ранг пълномощен министър, длъжност офицер по сигурността в Делегацията на България в НАТО. След завръщането си, до 2014 г., е директор на възловата за ДКСИ – Дирекция „Защита на класифицираната информация“.

При създаването на Държавната агенция „Технически операции“ през 2014 г., ДАТО, Христов поема преподавателска работа там.

Първата му среща с Казанлък е покрай парашутизма. Срещата, в личен план, става съдбовна. Като лейтенант, командир на група със специално назначение в парашутната база в Пловдив (сега бригадата Специални сили), край Овощник в средата на 70-те той открива Ани, своята бъдеща съпруга.

След влизането в сила на ЗЗЛД през 2018 г., през юни, Стайко Христов поема функциите на длъжностно лице по защита на данните в „Арсенал“. Има двама синове. Единият се развива успешно като бизнес-менеджър. За другия може да се каже, че следва стъпките на баща си.

Първата среща с „Арсенал“ за полковника от резерва Стайко Христов е свързана с работата му за НАТО. Впечатлен е от ръководството на казанлъшката оржейкия. Пристигайки тук преди няколко месеца, Христов е още повече впечатлен – такава

По смисъла на Закона за защита на личните данни „Арсенал“ е администратор на лични данни, защото, за да извършва дейността си, трябва да обработва и лични данни, основно свързани с персонала на фирмата,

правилното събиране, опазване и обработване на тези данни. Хората в „Арсенал“ трябва да знаят, че техните лични данни, които се обработват тук, се пазят и с тях не се допуска да се злоупотребява, подчертава Христов. Имената, адресите на хората, банковите им сметки, всичко, което е нужно на работодателя, за да изпълнява ангажиментите си към работниците и служителите, обработвайки техни данни, е с гарантирана сигурност. „Хората трябва обаче и сами да полагат грижа за защита на данните си“, – подчертава в качеството си на длъжностно лице Стайко Христов. Той съветва работниците и служителите винаги да проверяват за какво точно се събират определени данни, за какъв срок от време, с каква цел, защо се обработват. С най-много лични данни, поради характера на задълженията си, боравят службите по „Човешки ресурси“, т. нар. „Личен състав“ и „ТРЗ“. Още с поемането на служебните си функции, Христов стартира законовите процедури по издаването на съответната заповед и разпращане на уведомителни писма до всеки един от хилядите арсеналци относно информацията за какво точно са нужни техните данни на работодателя им. „Нито един човек от „Арсенал“ не е от-

да бъдат родителите, които разпространяват данни за децата си. С данните може да се злоупотреби, децата могат да станат жертви. Политиката на поверителност на различните сайтове и социални мрежи, фейсбук, например, трябва да се чете внимателно, преди да се приеме, за да знаеш, какво точно приемаш да става с твоите лични дан-

та на личните данни; да действат като точка за контакти за надзорния орган по въпроси, свързани с обработването, включително предварителната консултация.

При съмнения за злоупотреба с лични данни хората могат да да сигнализират Комисията по защита на личните данни, могат и да търсят правата си по съдебен ред.

ни. Голямо внимание следва да се отдели и на опазването на сведенията за личното здраве, те също са под закрилата на Закона. Разпространението на информацията за здравния статус също не може да става без съгласието ни. В същото време хората е нужно да знаят, че има данни, които в определени случаи трябва да бъдат давани – при проверка на документи от страна на полицията, например. Трябва да сме наясно още, че когато отказваме да даваме лични данни, може да се наложи да се лишим от определени услуги. Например, отказвайки информация за банкова сметка, може да се лишим от получаването на приходи. Христов подчертава, че функциите на лицето по защита на данните нямат разпоредителен характер, а само насочващ. Той няма право да разпорежда, а само да консултира, да съветва как следва да се постъпва по закон, така че отношенията „работодател – работник“ в това отношение да бъдат коректни. В „Арсенал“ е спазено изискването за публичност на личната информация по личните данни, тя е достъпна на сайта на фирмата. Сред задълженията на длъжностните лица по личните данни е и при поискване да дават съвети по отношение на оценката на въздействието върху защитата на данните, както и да наблюдават извършването на оценката; да си сътрудничат с надзорния орган – Комисията по защи-

относно служебните си задължения в „Арсенал“, Стайко Христов е ясен в изказа си, точен и лаконичен. Относно споделянето на богатството от спомени и преживелици от живота си – дипломатичен. Казава, че има неща, които не се забравят – като кервана от улашени и уморени български турци по целия път от границата към сърцето на Турция по време на Голямата екскурзия след възродителния процес през 1989-а. Покъртителна картина... На въпроса, как все пак по света, възприемат нас, българите, той отговаря отново дипломатично: „Различно. Различно ни възприемат“. Ако има нещо, което още му тежи, това е ранното пенсиониране през 2003-а. Пенсионирант го наричат, заедно с много други. Все още не разбира и друго – защо при обявяването на сътрудниците на ДС, военните разузнавачи са привърнени към кварталните доносници. Чувства се богат с видяното през живота си, опитен с наученото и пребореното. Не отказва и нови предизвикателства. Сегашното – „Арсенал“, определено му харесва. Животът в семейната къща на Ани в едно от селата на Казанлък села, също. Пред „Трибуна Арсенал“ полковникът от резерва говори с удоволствие... Работата му винаги е била повече от интересна за медиите. Но вероятно точно затова срещите на дипломата с тях – твърде редки. Това е едва четвъртият му интервю, без да броим един юбилеен филм за ДКСИ...

Диана Рамналиева

Какво трябва да знаем:

- Лични данни са всички данни, по които можем да бъдем идентифицирани.
- Новият европейски регламент за защита на личните данни променя начина на ползване и разпространение на личните данни на всеки от нас от края на месец май 2018 г.
- За целта в България действа Закон за защита на личните данни – ЗЗЛД.
- По силата на закона институциите, които събират, обработват и съхраняват личните ни данни, придобиват статут на администратори на лични данни. Такъв е и „Арсенал“.
- Новият регламент за защита на личните данни въвежда фигурата на длъжностно лице по защита на данните. То не е задължително за всички фирми, организации и институции, но при определени условия, на които отговаря и „Арсенал“, такова лице може да бъде определено.
- Длъжностното лице по защита на данните играе ключова роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на администратора.
- Администраторите на лични данни трябва да спазват правила при боравенето с личните ни данни.
- Личните данни се събират само със знанието и съгласието на лицата, за които се отнасят.
- Администраторите на данни следва да

събират само толкова данни, колкото са им необходими, за да извършат услугата или дейността, за която са събрали данните.

- Личните данни трябва да се съхраняват достатъчно надеждно и да не се предоставят на други администратори, без знание и съгласие на лицата.

- Събраните от администратора лични данни трябва да се предоставят на лицата, за които се отнасят, винаги при поискване от тяхна страна.

- След изпълнение на дейността, за която са събрали данните, те трябва да се унищожат или да се превърнат в анонимни.

- Всеки от нас следва да се уверява лично дали неговите данни се обработват според целите, за които ги е дал.

- Всеки има право по всяко време да поиска от администратора да заличи, коригира или блокира негови лични данни, обработването на които не отговаря на изискванията на закона.

- Всеки може да сезира Комисията за защита на личните данни, ако прецени, че неговите данни не се ползват според закона.

- Никой не може да бъде заснеман, записан и филмиран без негово съгласие. Записано е в Конституцията в чл. 32, ал. 2.

- Записът с видеокamera на обществени места следва да е указан недвусмислено.

нещо като „Арсенал“, той наистина вижда за пръв път. Огромната структура, сложната организация, хилядите работници и служители, специалното производство и не на последно място – завидният ред, респектират. И от самото начало той, както и много други в тази ситуация на първи впечатление от „Арсенал“, си казва: „Град в града!“.

обяснява Христов. Отговорностите на длъжностно лице по защита на данните са в две посоки. От една страна, лицето следва да гарантира законосъобразното събиране на хилядите лични данни на хората от персонала. От друга страна – трябва да бъде консултирана фирменото ръководство относно

казал да предостави личните си данни на фирмата, което е знак за доверие“, – коментира Христов. Той съветва хората по принцип да внимават къде и на кого дават информация, по която могат да бъдат идентифицирани – адрес, снимка, имейл, телефон, банкова сметка. Особено внимателни следва

МИСИЯТА НИ Е: ДОБРЕ ПОДГОТОВЕНИ ИНЖЕНЕРНИ СПЕЦИАЛИСТИ

Доц. д-р инж. Пламен Угринов е Организатор на учебната дейност в Технически колеж - Казанлък. Роден е през 1952 г. Възпитаник е на казанлъшката Първа гимназия „Никола Вапцаров“. Завършил е Московския институт за металорежещи инструменти „Станкин“ по специалността „Автоматизация на машиностроенето“ със специализация „Конструиране на металорежещи машини с ЦПУ“, където през 1986 г. защитава докторска дисертация. Работил е в Централния научно-изследователски институт за металорежещи машини - София (ЦНИИММ) в направление „Обработващи центри“. Участвал е в конструирането, изпитването, изследването и внедряването на редица обработващи центри, производствени модули и системи. Бил е ръководител на лаборатория за изпитване и изследване на обработващи центри.

Преподавател е в Колежа по енергетика и електроника - София и в Технически колеж - Казанлък към Технически университет-София. Основните, водени от него курсове, са свързани с устройството, приложимостта, технологията, програмирането и настройването на металорежещите машини с ЦПУ. Има редица публикации и учебници в сферите на научните му компетенции.

Краят на един семестър и началото на друг са достатъчен повод да видим къде сме?

Доц. Угринов, как се представят колежаните и конкретно тези от „Арсенал“ във втората си академична година в Технически колеж в Казанлък? Какви са конкретните им резултати от първия семестър?

- В първите дни на месец март в Технически колеж-Казанлък започна летният семестър. Занятията се провеждат в ремонтирания първи етаж от сградата на колежа. Разполагаме с две лекционни аудитории, две семинарни зали и две компютърни лаборатории. С гордост можем да твърдим, че условията за обучение са по-добри от тези в повечето университети у нас.

По въпроса за успеваемостта аз няма да привеждам конкретни числа. Мога да кажа, че студентите от „Арсенал“ като цяло са едни от най-добрите. Успехът, според нас, не е толкова във високите оценки, записани в студентските книжки. За успешно свършена работа ние приемаме задоволството на бизнеса. Успехът - това е изпълнението на мисията, с която Техническият колеж дойде в Казанлък: да даде на местната индустрия добре подготвени в теоретичен и практически план инженерни специалисти.

В продължение на темата за оценката на нашата работа най-добре е да се проследи реализацията на нашите възпитаници след дипломирането им. Но ние държим и на междинните резултати. Моментът е подходящ за това - вървят обученията по двете специализации във втори курс. Към края на семестъра ще поканим представители на индустриалния бранш от Казанлък да присъстват на демонстрационни изпити по структуроопределящи тематики. Тогава на практика ще се видят първите резултати, макар и междинни, от обучението на нашите студенти и ще се потвърди, че в Технически ко-

леж в Казанлък се подготвят специалисти с конкретни и необходими знания и практически умения.

Какви нови възможности се отварят пред колежаните през втората академична година на обучение?

- С началото на летния семестър започна и втората половина от обучението на сегашните второкурсници. Навязохме вече в територията на двете специализации, предвидени в учебния план на специалността.

Едната от тях - „Хидравлика и пневматика“, стартира още през миналия семестър с дисциплината „Хидравлични и пневматични машини“. През този и следващия семестър предстоят „Хидравлични и пневматични задвижващи системи“ и „Експлоатация и диагностика на хидравлични и пневматични машини и задвижващи системи“. В лабораторните упражнения ще използваме взет под наем многофункционален стенд за базово обучение на водеща фирма в областта на хидравликата. В момента проектираме необходимите за обучението на нашите студенти лаборатории в колежа. Амбицията ни е да създадем лаборатории, които да съответстват на съвременните изисквания за обучение на специалисти по машиностроене и хидравлика. Това ще изведе качеството на образователния процес на ново равнище, което се надяваме да е най-доброто у нас. Разбира се, разчитаме отново на подкрепата на предприятията от Казанлък за реализирането на този проект.

Другата специализация - „Използване на металорежещи машини с ЦПУ“, започва през летния семестър с курсовете по „Металорежещи машини с ЦПУ“ и „Технологични процеси за машини с ЦПУ“. В следващите семестри предстоят „Програмиране и

настройване на машини с ЦПУ“ и „САМ-програмиране на машини с ЦПУ“.

Първокурсниците продължават с фундаменталните и общоинженерните дисциплини. Предстои им „Информатика“, „Рязане на материалите“, „Технология на машиностроителните материали“, „Съпротивление на материалите“ и други. Тук искам да отбележа, че седмичният график на занятията е съобразен с желанието на основните работодатели на нашите студенти и остава непроменен - четвъртък и петък от 13,00 ч., а в събота - от 9,00 до 17,00. В съответствие с графика заети в производството студенти се освобождават от работа, за да присъстват на занятията. Посещаемостта е много висока и близка до максималната. За провеждане на аудиторните занятия се ангажират водещи преподаватели от Технически университет-София и други висши училища. Важно изискване

повече. Повечето индустриални фирми предоставят с готовност техниката си за обучение в реални производствени условия. Чрез организацията, тематиката и качеството на провежданите практически занятия Техническият колеж в Казанлък е пример в сферата на висшето инженерно образование у нас за непосредствената връзка на учебния процес с производството. Искам да напомня, че обучението е редовно, 3-годишно, завършващите получават диплома за висше образование с образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ по най-търсената в индустриалния център Казанлък инженерна специалност „Технология на машиностроенето“. Нашите студенти се ползват със статута на редовни и могат да имат всички предимства на тази форма на обучение - стипендии, намаления при пътуване с об-

рия етаж и машинното хале на сградата на колежа. Очакваме това да се случи отново с подкрепата на предприятията в града и на родолюбиви казанлъчани.

Предстои поредна акредитация за Колежа. Какви са предизвикателства пред колектива, свързани с тази важна процедура?

- Така е. Тя е планирана за близките месеци и това ще е първата редовна за Технически колеж в Казанлък програмна акредитация, която се извършва от Националната агенция по оценяване и акредитация на висшите училища у нас. Надяваме се да се оцени постигнатото от нас за две години по отношение на организирането и провеждането на занятията, наличието на собствена сграда, добрите контакти с машиностроителните предприятия в града, реално провежданите ежеседмични практически обучения в естествена производствена среда, висококвалифицираните преподаватели, учебниците и учебните пособия по повечето от дисциплините и др. Особено важно е, че развитието на Технически колеж-Казанлък върви с подкрепата на обществеността, бизнеса и общинското ръководство, лично на мета г-жа Галина Стоянова, на г-н Николай Ибушев и г-н Владимир Спасов. Ние вярваме, че това сътрудничество, което имаме с предприятията от града, ще продължи и в бъдеще. Така нашият Технически колеж в Казанлък ще предоставя условия и лабораторна база за обучение, достойни за бъдещите поколения. В момента активно се работи за осигуряването на колежа с преподавателски състав. Желанието ни е това да са хора от Казанлък. Разбира се, трябва да са инженери-магистри и да имат желание да се развиват в академичната сфера на преподаването, науката и академичния дух на взаимоотношенията. Нашите врати са широко отворени за всички.

... и на практика сте започнали поредната кандидат-студентска кампания?

- Тя всъщност не е преставала. Основната ни цел е информацията за Техническият колеж да стигне до всички машиностроителни предприятия и училища в Казанлък, да стане достояние на широката общественост в града. Така ние ще можем да приемем първокурсници с висока мотивация и осъзнат информиран избор. Това е важно условие на изхода да имаме качествени инженери, които ще останат да се трудят в Долината на розите. И през следващата, трета академична година, приемът отново ще бъде по специалността „Технология на машиностроенето“.

„Трибуна Арсенал“

е те да имат практически опит и жив контакт с машиностроенето. Със задоволство трябва да отбележа, че сред лекторите са и специалисти, живеещи и работещи в град Казанлък.

Да учиш и да работиш едновременно не е лека задача: в този смисъл как се отразява на обучението на колежаните това нелепо съчетание? И какви са отзивите от отсрещната страна, тази на бизнеса?

- Практическото обучение е основното предимство на колежанското образование. При нас то е организирано в седмични практикуми, които се провеждат в модерно оборудвани в технологично отношение машиностроителни предприятия на територията на Казанлък, а в някои случаи и в съседни гра-

ществени транспорт и други. Възпитаниците на Технически колеж-Казанлък могат да продължат образованието си в по-висока степен „Магистър“ в професионалното направление „Машинно инженерство“. Ръководството на Технически университет - София разработва варианти това да стане при най-благоприятните условия за студентите.

От няколко месеца Колежът си има вече свой дом - сградата на бившата ПГ по строителство. Докъде стигнаха ремонтните дейности и какво предстои това лято?

- С приемането на новите студенти от есента на 2019 г. остро застава въпросът с наличната учебна база. Наложителен е ремонтът на вто-

Продължение от стр. 1

С БЛАГОДАРНОСТ!

Големият ден на Тинко се превърна в повод за голяма кауза и общоцехова щедрост и празник, в който се включиха с усърдие и ентузиазъм всички работещи в 149 на Завод 6.

С много желание колегите на Тинко сбъднаха негова момчешка мечта: да получи спортен комплект маркови маратонки и спортна чанта.

Останалото бяха пожелания, наздрависи и споделени спомени и емоции.

За още много такива - в здраве и добри дни!

Честито!
И с благодарност към цеховия репортер по темата Дияна Василева :))

„Трибуна Арсенал“

Шанс за развитие!

„Арсенал“ АД търси да назначи работници за нуждите на заводите 2, 3 и 6 както следва:

За завод 2:

- Оператори на преса - метал - жени
- Лакировачи и байцвачи - мъже
- Общи работници

За завод 3:

- МОПЕВ - мъже
- Електрозаварчици
- Оксигенисти
- Стругари
- Монтьор поддръжка
- Монтьори електропроизводствено оборудване
- Електромонтьори

За завод 6 се търсят квалифицирани работници и специалисти за следните позиции:

- Специалист-фрезист
- Оптичен шлайфист
- Настройчици на металоурежещи машини с ЦПУ

Предишен опит е предимство.

Фирмата предлага редица социални бонуси и възможности за кариерно и допълнително професионално развитие, месечни ваучери за храна, допълнително по 150 лева за отдалеченост за кандидати от община Стара Загора, както и допълнително по 150 лева за работа при специфични условия на труд в завод 3.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД

www.arsenal-bg.com/kadri

или да ги получат от гише Пропуски на централния портал от 7,00 до 17,00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес:

kadri@arsenal-bg.com

или да бъдат подадени лично в Приемната на фирмата всеки делничен ден от 10,00 до 12,00 часа на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, офис №4.

Повече информация за възможностите за работа в „Арсенал“ АД, както и за конкретните позиции и условия, можете да получите от **Направление „Човешки ресурси“ на фирмата**

на телефон: 0431/ 5 77 47

Арсенал“ АД търси да назначи:

За нуждите на всички звена на дружеството - Общи работници

За Завод 4:

1. Машинен оператор „Производство на експлозивни вещества“
2. Монтажник изделия от метал

Работата е подходяща за жени. Работи се на 7-часови смени, втора категория труд. Фирмата предлага редица социални бонуси и възможности за кариерно и допълнително професионално развитие, месечни ваучери за храна, както и допълнително по 150 лева за работа при специфични условия на труд за наети в заводите 3 и 4 и по още 150 лева за отдалеченост - за кандидати от община Стара Загора. За работещите в Завод 4 - Мъглиж е осигурен и безплатен транспорт.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД

www.arsenal-bg.com/kadri

или да ги получат от гише Пропуски на централния портал от 07,00 до 17,00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес:

kadri@arsenal-bg.com

или подадени лично в Приемната на фирмата всеки делничен ден от 10,00 до 12,00 часа на адрес:

гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис №4.

Повече информация за възможностите за работа в „Арсенал“ АД, както и за конкретните позиции и условия, можете да получите от **Направление „Човешки ресурси“ на фирмата** на телефон:

0431/ 5 77 47.

ХАДЖИЕНОВЦИ ПРЕДСТАВИХА СПЕЦИАЛНОСТТА „МАШИНИ И СИСТЕМИ С ЦПУ“

Това стана в Месяца на професиите, който по традиция се провежда през месец март в ПГ „Иван Хаджиенов“. В рамките на март възпитаниците на гимназията представят всяка от четирите специалности: „Компютърна техника и технологии“, „Машини и системи с ЦПУ“, „Мехатроника“, „Архитектура и строителство“.

Поредната представена специалност, която може да се надгражда и с обучение в Техническия колеж в Казанлък, бе „Машини и системи с ЦПУ“.

Това е специалност, изучавана от десетилетия в гимназията, а днес е още по-привлекателна за младежите заради предлаганото дуално обучение – възможност едновременно за учене и работа във водещите машиностроителни фирми в Казанлък. Една от първите фирми, която започна да обучава в практически умения учениците, е „Арсенал“ АД.

Всеки ученик от специалностите „Машини и системи с ЦПУ“ и „Мехатроника“ в последните две години от обучението си е по 3 дни седмично в реална работна среда – на трудов договор във фирмите-партньори на ПГ „Иван Хаджиенов“. Тази привилегия и отговорност е постигната за пръв път в България в град Казанлък. В професионалното състезание преподавателите изненадаха отборите с динамични и атрактивни игри, за които са нужни технически познания, сръчност и логика.

Жури в състав: инж. Златина Илиева, инж. Иванка Стоянова и абитуриентът Мелеим Менков, с удоволствие оценява амбициозните и можещи младежи. Публиката заслужи своите награди, забавлявайки се с решаването на нелеките логически загадки.

Юлия Младенова

Честитка

Хубави години празнува в първия пролетен ден шлосерът от цех 280 на Завод 1 и виден хороводец от клуба за български народни хора при читалище „Жар“ Живко Василев. Здраве, щастие и нови вълнуващи срещи през новата му лична година.

От приятели, хороводци, колеги и весникари

Продължение от стр. 1

НОВИ ИНЖЕНЕРИ...

С най-висок успех по специалността „Машиностроене и уредостроене“ е Тотка Минчева, следвана от Стефан Раствев и Ясен Смилов. С много добро представяне на защитата на дипломните си работи са и техните колеги Фатме Амзо-

от координатора на Студентската програма във фирмата инж. Николай Куцаров. Специален поздрав отпрати и деканът на факултета доц. Пепю Йорданов.

От името на „Арсенал“ младите инженери получиха и

ва, Димитър Стоев, Димитър Дяков, Стела Карагюзова.

И седмината нови инженери са завършили задочно магистратура.

Защитените им дипломни работи са свързани с действащи технологични процеси, с решаване на конкретни въпроси по технологията на дадено производство и оптимизиране на конструктивни решения. Техни научни ръководители в процеса на подготовката им са били специалисти от „Арсенал“ АД и от ТУ – София, филиал Пловдив.

По думите на Николай Куцаров, разработката на Стефан Раствев има и патентна стойност.

За успехите и личните си постижения младите инженери бяха поздравени от директора по техническите въпроси на „Арсенал“ инж. Христо Стрешков, ръководителя на отдел „Техническо развитие“ инж. Владимир Чучумишев, който е и общински съветник от групата „Експерти за Казанлък“,

луксозни комплекти химикали външна памет, които ще ползват в своята работа.

Директорът по техническите въпроси инж. Христо Стрешков нарече завършилите „авангардна група, съчетаваща ученето с работата“, и изрази надежда всички те да се реализират като специалисти и бъдещи ръководители.

За инж. Чучумишев връчването на дипломите на магистрите пред бъдещите бакалаври е „стимул за тях да се развиват, след като виждат добрите резултати“.

17 са магистрите по Стипендиантската програма на „Арсенал“ към филиала на ТУ-София в Пловдив. От тях 11 вече са магистри, 2-ма са в процес на обучение и още 4-ма се готвят за следващата година.

Да се учат и да продължават да се развиват и занапред, с възможности да направят и докторанти. За това призова новите и бъдещите специалисти инж. Николай Куцаров.

„Трибуна Арсенал“

Библиотека „Арсенал“ - за всекиго по нещо

Над 4 хиляди са посещенията на Художествената библиотека в „Арсенал“ само за миналата година. Читателите - наши работници и служители, имат възможността на рафтовете на библиотеката да избират изключително ценно книжно богатство от над 40 хиляди тома.

Те са прецизно комплектовани през десетките години от създаването на библиотеката до днес.

Най-богата е сбирката от художествена литература – българска и световна класика, където могат да бъдат намерени най-значимите произведения на световните класици. В библиотеката богат е и наборът от детски книги, на свой ред обогатяващи познанията на подрастващите, които могат да намерят и нужните залежали в учебните програми произведения.

Значима част от фонда на арсеналската библиотека заемат и книгите, посветени на исторически събития и личности, както и на съвременните политически дейци и процеси. За любознателните читатели и откровени краеведи интересни ще са и четивата за Казанлък и Розовата долина, за природата, пътешествията и откритията, за тайните на Вселената.

Те ще имат възможността да се потопят и в разказите за живота на известни писатели, художници, артисти, музикални дейци, мислителни и философи.

На разположение на посетителите в художествената библиотека на „Арсенал“ са и популярни издания по етика, естетика, образование и възпитание, медицина, спорт, литература за домакинството и бита, за домашната градина, цветята, храненето.

Периодичният фонд на библиотеката се попълва редовно с новоизлезли книги на съвременни автори, наложили се със своите тези и разнообразна интригуваща тематика. Тук всеки читател може да намери своята книга за отмора, романтична и семейна история, превърната в интересен роман, драми, екшън-литература, емоционални трилъри, криминални истории и фантастика.

Дарителството е дългогодишна традиция за читателите на фирмената библиотека за художествена литература.

Арсеналци даряват не само книги от старите семейни книжни сбирки и домашни библиотеки, а и ценни издания от последните години.

Такива са дарените книги от Деяна Янчева, Деница Георгиева, Дяна Стоянова, Костадинка Бонева, Светлана Кадиева, Момчил Маринов - директор на ИМ „Искра“ в Казанлък. Специален принос за обновяване на библиотечния фонд, чрез финансова подкрепа, имат и фирмените синдикални организации на КТ „Подкрепа“ и КНСБ в „Арсенал“.

Ако още не сте ни посетили, добре дошли сте!

Очакваме ви всеки работен ден от 12,00 – до 13,30 часа.

Илина Зарова, библиотекар в „Арсенал“ АД

Надеждата са... хората

2 341 лева и 50 стотинки дариха арсеналци в подкрепа на семейството на техен колега от Завод 1 – Красимир Атанасов.

Братът на младежа – 35-годишният Теодор, е с тежка диагноза „Неустановена тромбocyтopenия“ и за лечението му са нужни 135 хиляди евро.

Това е цената на надеждата, която турска клиника дава на младия мъж и неговите роднини.

На апела на брата на Теодор първи се отзовават членовете на СК на КНСБ в „Арсенал“, които даряват по сметка 1 000 лева.

В Завод 1, където работи братът Красимир, по инициатива на председателя на КНСБ там Атанас Касабов, са поставени благотворителни касички, където желаещите да споделят надеждата на близките на младия мъж можеха да оставят своята лепта. Съпричастността им събра 1 341 лева и 50 стотинки.

Председателят на организацията на КНСБ в Завод 1, в присъствието на членовете на комисията, изготвила протокола за даренията, връчи сумата на брата на Теодор – Красимир Атанасов.

Благодарността за отзивчивостта, подкрепата и надеждата в трудния момент изказа от името на семейството си Кра-

симир.

Колегите му искрено се надяват брат му да пребори тежката диагноза и да радва дълги години близките си.

Семейството му е категорично, че няма да се предаде и ще се бори докрай за живота на своя син, брат, съпруг и баща.

И вярва в чудото и силата на щедростта и добрината!

За живота на един млад човек – с много планове, възможности и талант.

Ако искате да станете част от предстоящата щастлива развръзка за семейство Господинови, можете да помогнете, като дарите средства в откритата специална дарителска сметка:

Номер на Дарителската сметка:

Титуляр - Теодор Иванов Господинов
ЦКБ АД Клон Стара Загора
IBAN:BG35 CECB 9790 10N9 6592 00
BIC:CECBBGGS
Pay Pal:

da.pomognem.na.teodor@gmail.com

За повече информация и връзка със семейството:

0896 288 359 – Красимир.

Журналистът Ваньо Стоилов:

ПИША ЗА ОВЕХТЕЛИТЕ ХОРА,

- Ваньо, как успя 40 години да съхраниш тези истории?

- Всеки мой ред е запазен, изрязан, събран, така че старите истории са взети от вестниците и са преписани наново, а по-новите се пазят в архива на вестник „24 часа“. Това са истории, писани от 1984 до 2018 година. Имам и истории от студентските ми години, затова са 40 години журналистически труд. Историите са автентични, но някои трябва да се осъвременят. Работата по книгата ми отне 3-4 месеца, защото показвах историите в тяхното развитие, което наложи да пътувам, отново да се срещам с хора, да събирам снимки.

През 1984 година като млад журналист ме прахата в Смолян да напиша очерк за Илия Щинков, който беше ръководител на Спасителното звено на мините „Горубсо“ в Мадан. Тогава описах случаи за спасяване на миньорите при аварии под земята – спасявали са ги при наводнения, пожари, срутвания. Той разказа много интересни истории. На него му предстоеше да се пенсионира през 1984 година. А през 2018-а, когато седнах да пиша, ми стана

интересно какво се е случило с този човек. Оказа се, че той се е пенсионирил, но продължил да работи. И на 8 март 1990 година, без да е задължен, слиза при поредния пожар в рудника и там загива. Той е изпълнил клетвата си на спасител. В книгата съм поместил тази клетва. Аз разказвам не само историята на човека, но и с посянителни бележки – как сме се срещнали, какво сме си казали. Интересното е, че не само показвам историите в развитие, а и те имат развитие, след като излезе книгата.

- Всъщност, не прекъсваш връзката с героите си, не ги изоставяш там, в редовете, написани преди години...

- Лошото е, че те ме оставят понякога. Интересното е, че през януари месец 2018 година се срещнах с последния жив камилар в България. Той се казваше Йордан Чакмаков от Тополовград. Този човек е работил с камилите, но не да се снимат туристите на Слънчев бряг с тях, а като керван. С тях са прекарвали товари до 1950 година. В България е имало камили, които са били използвани за пренасяне на товари в Сакар, Маджарово, Тополовград... Този

човек беше на 88 години. През февруари 2018-а излезе материалът в „24 часа“, а през март този човек пада и си счупва лошо крака и разбира, че краят му идва. През април починал, но преди да почине, казал на близките си, че иска да го погребат с материала за него в „24 часа“, който аз съм писал.

Оказа се, че тази книга е една надпревара със смъртта. Защото героите ми са възрастни хора. Когато се заинтересувах от строителите на кораба „Радецки“, който е строен от пионери с народна акция през 1966 година по случая 90 години от подвига на Ботевата чета, намерих в Русе тогавашния директор на завода Дочо Дочев и главния конструктор Тодор Тодоров. Тези хора всеки петък се събират в една механа в Русе, пият си чай, ром и си говорят. Намерих ги на по 89 години. Разказаха ми историите си, а когато написах книгата, отново ги намерих, вече на по 91 години и им я подарих. Тогава един от тях, малко по-млад, 80-годишен, бил е фрезист, Корнелий Аркалиев, ме попита: „Господине, защо се интересувах от нас, ние сме вече овехтели хора?“. А, според мен, точно

тези овехтели хора са необходими в нашето обръкано време, защото техният пример е много интересен. Даже по едно време исках да кръстя книгата „Овехтели хора“, но щеше да заприлича на Караславовите „Обикновени хора“ и реших да не повтарям.

- И дойде заглавието „Милиони стъпала към Бога“...

- Да, това е историята на Дечко Гарбуталов, спялът звънар на Шипченския храм. Когато се видяхме с него, той ми каза, че с белия багун е извървял 7 милиона стъпала – той си ги е пресметнал по своя методика от къщи до храма, горе до камбаните и обратно. Камбанарията е много по-близо до Бога и, ако преминем от частното към общото, всеки човек изминава своите стъпала към Всевшия до деня на Страшния съд, като всяко дело е една крачка нагоре по тази стълба. 35 истории – 35 стълби към Бога, с милиони стъпала.

- Разкажи някои от твоите интересни истории, свързани с Казанлък...

- Аз не съм казанлъчанин, нямам лична карта с адреса регистрация в Казанлък, но пиша за казанлъчани. Тогава

кой е по-казанлъчанин и кой е казанлъшки автор – този с адресната регистрация или този, който пише за Казанлък?! Аз не съм от Казанлък, но голяма част от историите ми са от там. В тази книга имам много интересни истории, свързани с града. Една от тях е за Жан-Марк Еро, някогашният кмет, побратимил Казанлък с неговия град Сент-Ерблен. Той после става министър-председател на Франция и външен министър на страната си. Тази история ми разказа Цветко Цветков, някогашният заместник-кмет на Казанлък по културата, който е участвал в тези делегации. Като тръгнах по следите на тази история, се оказа, че никъде в Казанлък – нито в библиотеката, нито в музея, имам снимки от това посещение на Жан-Марк Еро, а то не е било толкова отдавна, през 1985 година. Оказа се, че лятната ръка на Еро, заместник-кметът на Сент-Ерблен – Роланд Паважо, който се развел с френската си съпруга и се оженил за казанлъчанка, има лятна къща в село Хвойна, Смолянско. Намерих го там и той ми предоста снимки от това посещение.

Продължава на стр. 7

„Вдъхновението Виетнам“ и Мария

Вдъхновението Виетнам“ е творбата, с която дизайнерът на „Арсенал 2000“ и член на екипа на вестник „Трибуна Арсенал“ Мария Пискова участва в традиционната вече изложба на жени – творци от Казанлък, която се открива в чест на Празника на жената.

Респектиращата експозиция е подредена в залата на улица „Искра“ 4 и е едно от най-очакваните културни събития

в Града на розите.

Картината на Мария, впечатлила журито по подбора, е вдъхновена от преживяния емоции по време на последното й пътуване в екзотичния Виетнам.

За нея тя споделя, че е олицетворение на факта да попаднеш на правилното място, в точния момент.

В изложбата „Женското начало“ 29 талантливи жени на Казанлък представят над 40 свои творби – скулптури, графики, живопис, дърворезба и художествени фотографии.

„Трибуна Арсенал“

29 март - ПЕТЪК
19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„Бащи, лъжи и още нещо“ от Рей Куни, Театрален спектакъл на Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ – Варна.

30 март - СЪБОТА
17:00 ч. ЛХМ „ЧУДОМИР“

Представяне на книгата за Невена Коканова – „Години любов“ и премиера на новия документален филм „Невена Коканова. Пътуване.“ на Георги Тошев.

19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

Авторски концерт-спектакъл „Грамофонът“ на Виктор Калев, автор: Ваня Черева.

31 март - НЕДЕЛЯ
10:00 ч. ВОЕНЕН КЛУБ

„Златен тръндафил“ – национален фолклорен конкурс за хумористична песен и танц.

19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„Аз обичам, ти обичаш, тя обича“ – театрален спектакъл на Малък градски театър зад канала – София.

01 април - ПОНЕДЕЛНИК
19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„Арсеник и стари дантели“ – театрален спектакъл на Театър „Българска Армия“ – София.

Билети за вечерните събития от 19 часа се продават в билетния център на ул. „Искра“ 4 до 17,30 часа.

Наследници с таланти

Това лъчезарно и талантливо момиче е гордостта на Даниела Костова- експерт в направление „Човешки ресурси“ на „Арсенал“, както и на 4 А клас на ОУ „Никола Вапцаров“ в Казанлък.

Четвъртокласничката Анжелина Николаева Костова е горд притежател на бронзов медал от Първия кръг на националното математическото състезание „Математика без граници“.

За Анжелина математиката и точните науки са красиво предизвикателство, на което тя посвещава с удоволствие много време. Всеотдайността й и старанието на четвърток-

ласничката намират отражение в отличните резултати, които постига.

След бронзовия медал в първия кръг, Анжелина участва и във втория на националното състезание, от което също очаква респектиращо класиране. Лятото за момичето ще е пълно с предизвикателства, едно от които ще е да се справи блестящо с приемните изпити по математика за петокласниците в ППМГ „Никола Обрешков“.

Поощрение за таланта и усърдието на Анжелина и споделена радост за нейните близки.

„Трибуна Арсенал“

МОТИВИРАЙТЕ
своите служители, клиенти и партньори

Идънред България www.edenred.bg
Edenred Тел: +359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

Програма „Чудомирови празници 2019“

25 март - ПОНЕДЕЛНИК
19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

Връчване на 50-тата юбилейна награда „Чудомир“ за къс хумористичен разказ на Фондация „Чудомир“ и в. „Същел“.

„Три котки на покрива“ – театрален спектакъл на Драматичен театър „Никола Вапцаров“ – Благоевград.

26 март - ВТОРНИК
17:30 ч. ЛХМ „ЧУДОМИР“

Представяне на книгата „Животът и смъртта на Людмила Живкова“ на Иво Милев.

19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„They Say Rock Is Dead?“ – Концерт на Опера – Бургас и рок-група КИКИ-МОРА с Николо Коцев – Рок-хитовете на ХХ в.

27 март - СРЯДА
19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„Котките“ – мюзикъл на Държавна опера – Варна.

28 март - ЧЕТВЪРТЪК
19:00 ч. ДК „АРСЕНАЛ“

„Том, Дик и Хари“ – комедия на Рей Куни, премиера на Общински театър „Любомир Кабакчиев“ – Казанлък.

ОТ КОИТО ИМАМЕ НЕОБХОДИМОСТ И ДНЕС

Жан-Марк Еро е посетил „Катекс“, тогава „Димитър Благоев“, „Хидравлика“, бил е на Бузлуджа, на Празника на розата. Публикувах и снимки как произнася реч пред портрета на Тодор Живков. За мен Казанлък много загуби, че не успя да го покани, докато беше министър-председател на Франция. Този човек имаше сантименти към България. Макар че официално ми се каза, че протоколно няма как да се случи... Ето една казанлъшка история, която е малко популярна...

Ето още една от Казанлък – строителството на Паметника на връх Шипка. Кога бях млад журналист през 1986 година, бях кореспондент на „Работническо дело“ в Търговище и записах историята на строителя на Шипченския паметник бай Пеню Атанасов – Бомбето от село Дралфа, Търговищко. Беше на 85-86 години и си караше старините в Попово. Няколко месеца по-късно той почина, затова казвам, че моята книга е една надпревара със смъртта. Този разказ на бай Пеню Атанасов е публикуван в „Работническо дело“ и много подробно описва как е строил паметника. Намира място и в книгата ми. По-интересното е, че през 2014 година, когато се навършваха 80 години от освещаването на Паметника на Свободата, намерих внучката на Пеню Атанасов в Пловдив и я качих на тържеството горе. Много се зарадва, че някой я покани и я заведе отново на Шипка. Тя беше пенсионерка и не мислеше, че повече ще се качи на върха и ще влезе в паметника на дядо си. Това беше малка компенсация за това, че дядо ѝ не е бил поканен на освещаването на паметника. В книгата е обяснено защо. Тогава от музей „Шипка-Бузлуджа“ ми обясниха, че е отправена една обща покана към целия български народ, само че Пеню Атанасов се е почувствал засегнат. Той имаше свое обяснение – казал, че паметникът трябва да гледа на изток, защото оттам са дошли освободителите, но това не се харесало... Установих през 2014-а, че през същата 1934 година на Пеню Атанасов му се ражда втора дъщеря. По-голямата му дъщеря Рада е майката на тази внучка – Стефка Къосева от Пловдив, а по-малката е жива, макар и не много здрава, е омъжена в Карлови вари в Чехия и нямаше как и нея да заведе на Шипка.

Друга интересна история е строителството на паметника на Бузлуджа. Намерих един човек, Кольо Георгиев, който се качил лейтенант и е слязъл подполковник. От първия момент на строителството до последния е бил на строежа. Той бил офицер в Строителни войски и е бил с войниците до последно. Няколко месеца, след като са издали обекта на Стефан Ноев, е слязъл от върха.

В книгата има е и един бай Марин Драганов, който почина преди няколко месеца. Той пък е бил инвеститорският контрол на обекта и е следял да не се похарчи нито една стотинка нахално. Той ми даде снимки от личния си албум, а синът му сега е фотографът на музей „Шипка-Бузлуджа“. Има го с генерал Делчев, как са строили паметника, какво е правено, какво не е. Включил съм и съвременната разруха и идеята на арх. Дора Иванова за съхраняване на

ци. Подредил съм историите по азбучен ред. Имам разкази за всяка буква, без Ъ, и още толкова, но мястото няма да ми стигне.

Други интересни истории са за първото казино в България, което е във Вършец, историята на ямболските цепелини. Ямбол е бил най-ожуноното летище и нашият Съюзник в Първата световна война – Германия, е воювала с дирижабли, и цепелинът е бил разквартуван там. Има и старозагорски

добри да извадят снимки от заводските архиви. Намериха ми човек, който е слязъл с него под земята, него го намерих в Пловдив. И така, по следите на хората и в надпревара с времето...

- Имаш ли история, която ти е най на сърце?

- Не, всички са ми еднакви, това е като при децата. Разказал съм и за баба Мария от село Сенник, община Севлиево, родното място на

рала. Аз попитах в сайта на „24 часа“ кои са тези хора и те се обадиха. Оказа се, че това е най-малката дъщеря на Димитрина – Оля, която беше на 89 години. След 80 години тя разбира, че тяхната слугиня е жива и не само праща по племенниците си тези дарове за баба Мария, а лично отива при нея. След 80 години се виждат. Трогателно, нали? И още една история се заплита от тук – девертът на баба Мария е направил надгробния паметник на Дан Колов в Сенник.

А истината за стихотворението „Писмо до мама“ на Павел Матев? Тя е малко по-различна от изповедта на лиричния герой. Разбрах я от снахата на брат му, когато Павел Матев почина през 2006 година и аз отидох в родното му село. И тя е, че те наистина са били много бедни и, когато Павел Матев искал да учи в гимназията в Чирпан, баща му казал, че не могат да го издържат, но ще купят билет от държавната лотария и, ако той спечели, ще отиде на учи. Билетът спечелил и Павел Матев отишъл в гимназията. А за университета, когато искал да се запише, тогава майка му си отрязала косите.

И, за да бъде хепиенд, последната 35-а история е от 2012 година, когато в Радневската психиатрична болница се появи бялата лястовица. Търсим надеждата!

- Кои са твоите стъпала към Бога?

- Те са много. Най-добрият, най-въздухащият ми материал предстои да бъде написан.

Следващата ми идея е пак да направя една такава подборка от журналистически публикации по една много сложна тема „Необявената гражданска война – българи срещу българи“. Това включва истории преди 9 септември 1944 г., истории след 10 ноември 1989 г., в които разказват самите участници. Едните българи, и другите българи, и третите българи. Идеята ми е да не бъдем едностранни, нищо не е само бяло, нито само черно. Книгата ще се казва „Слав човешка“, защото е много интересно от каква сплав е изтъкан човешкият живот. Нашата мисия, на журналистите, е да разказваме историите такива, каквито са. Ние не сме съдници и не бива да бъдем такива.

Представянето на книгата на журналиста Ваньо Стоилов „Милиони стъпала към Бога“ ще се състои на 29 март от 18.00 часа в Регионална библиотека „Захарий Княжески“ – Стара Загора. Една въздухаща среща не само с автора, но и с истински герои на неговите истории – онези, така необходими и днес на България „овехтели хора“.

Юлия Младенова

Роден е в Ямбол. Завършва факултета по журналистика на Софийския университет. Първите му публикации са във вестник „Студентска трибуна“. След това пише в най-големите български ежедневници „Работническо дело“, „Дума“ и „24 часа“. Още като студент започва работа в „Работническо дело“, а първият му работен ден е неделя – 12 септември 1982 г. През 1985 г. става кореспондент на вестника в Търговище. С новото административно деление на области през 1987 г. отива в Хасково. От 1 януари 1988 г. започва да отговаря и за Стара Загора. От 11 ноември 1990 г. се установява в града на липите и пише за цялата област.

„Милиони стъпала към Бога“ е първата му книга. Изданието има впечатляваща характеристика – съдържа 467 хиляди знака, 378 илюстрации, 35 истории, събрани в 320 страници и 40 години журналистически труд. За нейното издаване авторът изказва огромната си благодарност на Община Стара Загора и лично на кмета Живко Тодоров, които са спонсорирали книгата на 100%. „По тази причина нейният тираж от 500 бройки не се продава, а се подарява, защото нямам право да го продавам, след като е финансирана изцяло. Подарявам го на приятели, на хора, изкушени от словото, както и на библиотеки, държавни архиви, музеи, за да бъде съхранена“, споделя журналистът Ваньо Стоилов, с когото ме очаква един въздухащ разговор, който води читателя в необикновените истории на неговите „овехтели хора“. Говорим си на „ти“, защото с Ваньо Стоилов сме колеги повече от 20 години.

паметника...

Ами казанлъчанинът Теодосий Теодосиев?! Това е твоята тема (Бел. ред. – за Султана Вълкова, класната на Теодосий Теодосиев, първо писа Юлия Младенова в сайта zakazanlak.bg). Защото най-добрият учител по физика е известен, но за учителката по физика на най-добрия учител по физика, не се знаеше много. Събрах ги на нейния рожден ден. В книгата има и едно интервю с Теодосий Теодосиев преди да замине при папата на аудиенция, беше включен в делегацията... Така че цялата книга ще излезе повече казанлъшка, но не мога да кандидатствам в следващите проекти на Общината за подпомагане на книги.

- Възкресяваш хора и събития, което няма как да стане в една вестникарска статия. Създаваш паметници на важните човешки дела, които сме забравили, а не трябва да е така. Това ли е твоята мисия с тази книга?

- Аз разделих своите истории на ръкотворни и неръкотворни паметници, както е казал Пушкин. Ръкотворните са много буквални – строителни обекти, а другите, неръкотворните, са човешките дела, но те пак са паметни-

истории. Една от много любопитните е посещение на Маргарет Тачър в Стара Загора като министър на образованието на Англия през 1971 година. Аз намерих снимки от посещение ѝ, които никъде ги нямаше, единствено ги притежаваше директорката на тогавашния техникум, която сега живее при сина си в Дупница... А това е Пејко Михов, главният моделер на завода за обувки „Сърп и чук“ в Габрово, който е диктувал модата по времето на социализма. Сега живее в Стара Загора, кърпи обувките на бабите в квартала и никой не знае кой е той всъщност.

- Как реагира хората, когато ги потърсиш след 30-40 години?

- Не можеш да си представиш каква е реакцията на хората и техните роднини, когато се сетя за тях. Например, синът на Илия Шинков от Мадан, който сега живее в Англия, се разочужа, че някой се интересува от баща му 28 години след неговата смърт. Тогава концепцията на в. „Работническо дело“ е била такава, че пишеште не са правели снимки, както сега. И когато отидох отново в Мадан да търся следите му, в завода бяха го чували само по име и бяха така

Дан Колов. Невероятна история. Навремето в Сенник момичетата са ходели слугини в София, а момчетата – градинари в Унгария и Чехия. Баба Мария е родена през декември 1919 година и е жива и здрава. През 1936 година е била слугиня в София на ген. Стилиян Ковачев. Това е човекът, който не е дал дъщеря си на Атаюрк. Голямата любов на Димитрина Ковачева е Атаюрк, когато е бил военен аташе у нас. Историята се развива през 1914 година, а баба Мария обслужва в дома на генерала много по-късно – през 1936 година, и не знае тази история. През 1939-а генералът почина. Баба Мария си спомня, че всяка неделя на гости на ген. Стилиян Ковачев идва родата му. Дъщеря му Димитрина, вече омъжена за българин – адвокат, имала 3 деца. Най-малката е Оля, която е била 8-9-годишна. След това баба Мария си отива на село, омъжва се, известно време поддържа връзка с останалите от семейството, но прекъсва. Когато написах материала за баба Мария за периода ѝ при генерал Стилиян Кавачев, неизвестни хора отишли и ѝ занесли 200 лева и черен хайвер. Черен хайвер на 96-97-годишната баба Мария. Тя не можа да ми каже кои са те, каза доверени хора на гене-

РАЙНА КАСАБОВА

Първата в света жена, участвала в боен полет

Карловката Райна. Тя е сред личностите, оставили забележителна дияра в историята на родното ѝ Карлово, на България и на света. Родена е на 1 юли 1897 г. в родолюбиво семейство. Правнучка е на прочутия Велко войвода. Баща ѝ - Васил Касабов, бил

художника Верещачин, често ходели да гледат излитатите и кацащи самолети. В писмо до свои близки тя споделя: "Всяко тяхно излитане събуждаше у мен особено чувство на гордост, а едновременно с това с трепет очаквахме да се върнат живи и здрави. Как

за да бъдат военните действия прекратени и да няма повече жертви. Листовките - на турски и френски, трябвало да информират жителите на Одрин, че крепостта скоро ще бъде превзета. Тази акция българското командване предприело в отговор на слу-

рушавайки разрешеното време за полета от половин час. Изминали 43 минути от излитането им. Милков вече се притеснявал, на летището настанала тревога. Втори самолет се вдигнал във въздуха, за да търси "Воазен"-а, но не го открили.

Когато най-после се върнали, всички ги посрещнали с радост. Пребледняла, Райна сияела. Милков набързо организира почерпка - чай, бисквити, коняк, шоколад... След полета смелата карловка, безкрайно щастлива, пише на родителите си, че се е заразала от примера на нашите авиатори, събуждащи у всички чувство на гордост. Одрин пада, а подвигът на Райна Касабова, с един единствен полет, ще влезе в статистиката и в историята като "първия човек от женски полет" в света, участвал в боен полет! Тя не е пилотирала, не е хвърляла бомби, не е убивала хора, нито е рушила красивия град. Тя просто е изпълнила мисия, без да използва бойни средства: разпръсквала е от небето истина, за да се сложи край на една война.

След войната. Райна се завръща в Карлово, завършва гимназиалното си образование и се отдава на медицинската професия. Имала желание да стане летец, но за жена било невъзможно. През следващите години лекувала травмите си, победила болките със силния си дух. Тежък удар за нея била смъртта на болния ѝ брат, който, независимо от грижите ѝ, умира. Млада, красива и образована, тя била много харесвана, но не създавала семейство. Заживяла със спомена за този, когото единствено е можела да обиче - Стефан Калинов. Той загива при изпитателен полет през 1915 г., когато заедно с един механик изработват български самолет от типа "Воазен".

През 30-те години Райна печели конкурс за красота във Варна - за най-хубавата жена на Черноморие. След Втората световна война я канели от време на време на тържества, за да разказва спомени на младите. През 1963 г. в България идва Валентина Терешкова. Тя знаела коя е Райна Касабова и отишла лично да се срещне с нея в Карлово. Двете разговаряли, направили си снимка, която излязла във вестниците с текст: "Срещата на първата жена-космонавт с първата жена, летяла с боен самолет".

Без цвете. Райна Касабова - първата сред първите в небето, завършила земния си път забравена и в самота. Всичките ѝ близки били починали. Умира на 71 г. на 25 май 1969 г. в София.

В книгата си "Полетът на самарянката" Любен Овчаров си спомня: "Ей с такова гордо, бунтовно и самарянско сърце си отива от белия свят и Райна Касабова. Възторжена и обидена. Горда с подвига си и тъжна, че не е поживяла в бяла

слънчева стая. Когато тръгва катафалката към парцел 96 на орландовските гробища, след нея вървят само трима

- ветеранът-авиомеханик от Одрин Георги Хайверов, нейната хазайка и Асен. И дълго няма да се знае къде е гробът ѝ...". „Беше много скръбно“, - казал Хайверов. Той скоро починал и нямало кой да се грижи за гроба на Райна. „Сега се знае къде е погребана, но никой не отива цвете да ѝ поднесе, - пише Овчаров. - Само жени от нейния роден град Карлово веднъж отиват да я почетат и дълго не могат да открият буренасалия ѝ гроб, защото върху мраморната плоча почти не личи името ѝ. Остава утехата, че и в сетния си миг е била горда с подвига си, а може би и с вярата, че макар и невенчана, не оставила своя клонка от родословното си дърво, нейното име ще остане навек в регистрите на родолюбието и храбростта!“.

Памет за Касабова. Тази несправедливост е поправена в началото на 90-те години, когато от Дружеството за защита на паметниците и гробовете на загиналите за България възстановяват надписа на мраморната плоча и поемат грижата за гроба ѝ. През 2012 г., по повод 100-годишнината от Балканската война и използването на самолета като бойно средство, в Мемориалния комплекс на летище Узунджово край Хасково е открита паметна плоча с името на Райна Касабова. До нея са и плочите с имената на Радул Милков и Продан Таракчиев. Под тях е поставена гилза с послание за поколенията.

120-годишнината от рождението на Райна Касабова е тържествено отбелязана в Карлово по инициатива на местното дружество към Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, което носи нейното име - увековечено, заедно с имената на шестима генерали, с паметна плоча в новооткритата Алея на воинската слава срещу входа на 61-ва Стрелска бригада.

Мария Рашкова
Използвани са публикации на доц. Й. Василев, В. Русева, К. Филипов

Райна Василева Касабова /1897 - 1969/ е българска милосърдна сестра, първата жена в света, летяла на боен самолет във военна обстановка. По време на Балканската война - 1912 г., само на 15 г., е самарянка в полева болница. Наричана е „Одринската героиня“. От борда на военния самолет „Воазен“ тя изпълнява важна стратегическа задача: разпръсква над противниковите позиции в Одрин листовки с апел за прекратяване на военните действия.

Одрин пада на 26 март 1913 г. За заслугите си Касабова е наградена с войнишки боен кръст, а по-късно с медал „За заслуги към БНА“.

През 2009 г. с нейното име е наречен ледник на Земя Грeм в Антарктида. Името на българката е сред имената на 597 пилоти от целия свят, сложили началото на авиацията, записани в американския сайт earlyaviators.com. Там тя е представена със снимка, кратка биография и описание на подвига ѝ.

опълченец, загубил едната си ръка в Шипченските боеве. Майка ѝ - Мария, била родственица на Васил Левски, той ѝ бил кръстник. От 8-годишна разнасяла пощата в комитетските дела на Апостола. Братът на Райна - Роман, още като ученик в 4-и клас станал четник при Яне Сандански.

Самарянка. Балканската война от 1912 г. за българите е върховен исторически момент: за освобождение на земите "отвъд Рила и Родопите", отнети от Берлинския договор. Като доброволци се записват и побелели старци, и юноши, и девойки, които стават милосърдни сестри, наричани самарянки. Червеният кръст организира кратки курсове в околните градове. Когато вестта за мобилизацията стига до родния ѝ град, 15-годишната Райна тайно от родителите си напуска гимназията и се записва на самарянски курс в София. Работи в Първа полска подвижна болница, която през октомври 1912 г. се разполага край обсадения от българската армия Одрин, при град Мустафа паша, дн. Свиленград. Там карловката е запомнена като най-младата, най-сърцатата и смела самарянка. Работата била трудна и опасна. Появили се петнист и коремен тиф, дизентерия, холера. „Всичко понасяхме безропотно. Превозни средства нямаше, пълтували сме до превързочните пунктове с волски коли, които често затъваха в калта, а най-често бяхме пеша“, ще разкаже Райна след време.

Мустафа паша бил превзет още на първия ден, следвал Лозенград. Султанският съветник фон дер Голц заявил, че Одринската крепост може да бъде превзета само от пруси и то след 6-месечна обсада. Българите я превзели за 2 дни - с ключовата роля на „людия полк“ - 23-и Шипченски полк.

Вдъхновението. Близко до полевата болница се намиращо летище на Първо аеропланно отделение, извършващо и бойни полети. Райна и приятелката ѝ Ана, дъщеря на

да ви опиша този героизъм, който проявяваха нашите авиатори? Повечето от тях бяха самоотвержени хора, които ясно виждаха големите опасности. Но не се страхуваха...". Предстояло най-тежкото изпитание: Одрин, чиято крепост била смятана за непревземана. На 16 октомври 1912 г. младата Касабова става свидетел на изключително събитие: над обсадения от българската войска Одрин пилот поручик Радул Милков - на 29 г., и наблюдател поручик Продан Таракчиев - на 27 г., със самолета „Албатрос Ф-II“ извършват първия боен разузнавателен полет в Европа. Впоследствие този ден ще бъде обявен за празник на българската военна авиация. Вдъхновена от подвига им, Райна започва да мечтае за небето.

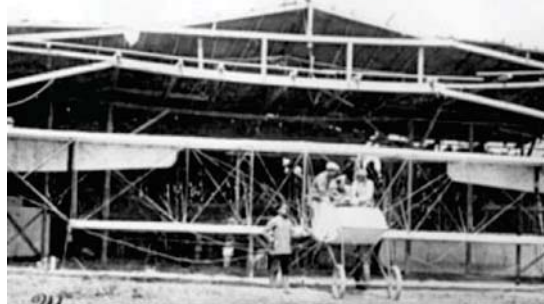
Неустрасимият авиатор. В края на октомври няколко девойки, сред които и Райна, с любопитство разглеждали самолета „Воазен“. Негов пилот бил 24-годишният „неустрасимият авиатор“ подпоручик Стефан Калинов - мургав хубавец от Лясковец. На шега той ги попитал искат ли да направят една въздушна разходка с него, за да „сплашат турците“. Райна се оказала достатъчно смела и веднага приела. Дързостта ѝ му харесала. Както е по устав, той взел разрешение от своя началник Радул Мил-

ковето, които Шукри паша разпространявал из града, че обсадата скоро ще свърши и че турската армия е превзела Пловдив и настъпва към София.

Одринската героиня. Райна не се изплашила, въпреки че летецът Христо Топракчиев бил загинал със съско. Денят бил 30 октомври 1912 г. - следобед. Дали ѝ коженоя яке, шапка и очила за защита от вятъра. Заела мястото на пилот-наблюдател зад пилота Стефан Калинов. С тях бил и механикът Илия Младенов. Излетели. Скоростта - 70-75 км/час. След време тя пише: „Сърцето ми се сви смъртно, макар че си давах кураж. Подпоручикът ми посочи надолу и видях дълги ровове - окопите. След малко видях и много къщи и минарета. Подпоручик Калинов ми даде знак да хвърлям позивите... последователно хвърлях двата възропа, които се разхвърчаха на стотици места...". По-късно за вестниците Райна ще сподели, че, приближавайки джамията "Султан Селим", е викнала на летеца да вдигне самолета по-високо, за да не се блъснат в минарето ѝ. Турските позиции ги обстрелвали. После се разбрало, че дясното крило на самолета е пробито на няколко места.

Калинов поел обратно, но

Аеропланът на подпоручик Стефан Калинов

ков. Полетът обаче нямало да е развлекателен, а с важна задача за Райна: да разпръсква над Одрин позиви с призив към турците да се предадат,

Райна го помолила да покържи още малко: "Толкова е красиво и вълнуващо - имам чувството, че съм птица, която се рее в небесата". Той изпълнил желанието ѝ, на-

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал":
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Делана Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Юлия Младенова: 0882 98 70 14
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55